FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT

DR. CAROLINE FARRUGIA FRENDO

B.A. (Legal and Humanistic Studies), LL.D.,

M.Juris (International Law), Dip. Trib. Eccl. Melit.

Rikors numru: 3/2018 CFF

Daniela Calamatta

vs

Jean Galea Souchet

Illum 20 ta' Jannar 2025

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ta' **Daniela Calamatta**, fejn esponiet:

Li tħallas lill-mittenti is-somma ta' sebat elef u erba' u erbgħin ewro u seba' u għoxrin ċenteżmu (7,644.27 ewro) rappreżentanti id-diversi ammonti illi ġew komplessivament imħallsa mill-mittenti għal ħtiġijiet edukattivi ta' uliedkom minuri Jacques u Benjamin aħwa Galea Souchet illi skont l-kuntratt ta' separazzjoni tagħkom ippublikat fit-2 ta' Diċembru 2016, fl-atti tan-Nutar Dottor Rosalyn Aquilina (DOK A) għandhom jitħallsu minnek jew kellhom jiġu imħallsa minnek u mill-mittenti fi kwoti ndaqs bejnietkom skont il-każ iżda li tħallsu mill-

mittenti mingħajr ir-rimborz tiegħek. Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-ittra uffiċjali tat-18 ta' Settembru 2017 (DOK B) bl-imgħax legali mid-data tan-notifika sad-data tal-pagament effettiv.

Rat ir-risposta ta' **Jean Galea Souchet** fejn espona:

1. Illi l-esponenti jirrespingi l-pretensjonijiet tal-attriċi kif dedotti fil-konfront tiegħu bħala kompletament infondati fil-fatt u fid-dritt stante u għaldaqstant għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż kontra tagħha.

2. Illi l-esponenti dejjem aderixxa ruhu mal-kuntratt ta' separazzjoni iffirmat bejn il-partijiet u esebiet mill-attriċi bħala DOK A b'dan illi għaldaqstant l-ammont mitlub mhuwiex dovut minnu.

3. Illi effetivament sa llum l-esponenti għadu qatt ma rċieva rendikont tal-ispejjeż reklamati mill-attriċi u/jew il-kontijiet jew riċevuti in konnessjoni mal-istess, b'dan illi l-esponenti ħallas kull ammont mitlub u dovut ai termini tal-imsemmi kuntratt ta' separazzjoni.

4. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż kontra l-attriċi.

Ikkunsidrat:

Jean Galea Souchet qal billi ikkontesta diversi kontijiet li skont l-attriċi huma dovuti. Huwa spjega li kien ħallas xi kontijiet minnhom iżda ma kienx lest iħallas kollox speċjalment il-ħwejjeg tat-tifel li huma mniżżlin bħala uniformi. Illi skont hu, is-sixth form li t-tifel tiegħu qiegħed jattendi m'għandhomx uniformi iżda għandhom dress code. Huwa ma kienx lest li jħallas għal dan it-tip ta' ħwejjeg li skont hu ma kienux uniformi. Huwa diġà jħallas l-uniformi tat-tifel iż-żgħir iżda jara li l-ħwejjeg li nxtraw kienu eċċessiva. Hemm ukoll ħlas tal-lezzjonijiet privati li jingħataw minn ċertu Illaria Groves li jingħata lit-tifel minħabba li kien waqa' lura mill-istudji.

Illaria Groves qalet li hija kienet taf lil ġenituri ta' Benji u cioè' bin l-attriċi u l-konvenut. Hija bħala professjoni hija għalliema u tagħti lezzjonijiet tal-privat darbtejn fil-ġimgħa u ilha

tagħmel hekk għal dawn l-ahhar sitt snin. Hija jkollha aktar kuntatt mal-omm milli mal-missier minħabba l-iskola. Kompliet iżżid li kienet iltaqgħet mal-missier sabiex ikun jaf x'qegħda tagħmel mat-tifel bħala għajnuna għal edukazzjoni tiegħu. Illi f'ebda hin ma kien qalilha sabiex tieqaf milli tkompli tagħtih xi lezzjonijiet.

Daniela Calamatta xehdet permezz ta' affidavit fejn qalet li kienet iffirmat kuntratt ta' separazzjoni minn mar-raġel tagħha u cioè l-konvenut u fost il-klawżoli li hemm fil-kuntratt hemm l-klawsola numru 15 (ii) u 15 (iii) fejn jistipula ċerti kundizzjonijiet dwar l-obbligi tal-ħlas ta' spejjez li għandhom x'jaqsmu mal-edukazzjoni. Illi hija kienet batghet lit-tifel tagħha Jacques Galea Souchet sabiex jattendi skola ġewwa l-Ingilterra filwaqt il-ħlas tal-miżati kellhom jitħallsu skont il-kuntratt tas-separazzjoni. Illi apparti minn dan kollu tħallas spejjez oħrajn tat-trasport iżda hi ma kienitx qegħda titlob il-ħlas tagħhom f'dawn il-proċeduri. Illi din il-kawża hija dwar il-ħlas tal-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-edukazzjoni. Hija kompliet tgħid li d-dress code mhux uniformi u dan skont ma qal il-konvenut fix-xhieda tiegħu fejn skont hi dawn huma obbligatorji u għalkemm għandhom jitqiesu bħala uniformi u dan għaliex dress code hija uniformi. Hija esebiet dokument CD fejn uriet l-ispejjeż tat-tfal li hija għamlet b'diversi riċevuti ta' ħlas fosthom ħwejjeg, spejjez tal-leżjonijiet privati u affarijiet oħrajn.

In kontro-eżami li sar fis-seduta tat-18 ta' Jannar 2022 qalet li skont il-kuntratt id-deċiżjonijiet dwar l-edukazzjoni kellhom jittieħdu flimkien. Illi hija qalet li kienet għażlet l-kulleġġ ġewwa l-Ingilterra waħedha flimkien mal-familja tagħha iżda l-konvenut kien sar jaf wara. Illi hija ikkonfermat li parti mill-ħlas li kienet qegħda titlob f'din il-kawża kienu tħallsu mill-konvenuta għal dak li għandu x'jaqsam mal-ħlas tal-miżati tal-iskola. Hija kompliet tgħid li l-kelma dress code għandha l-istess tifsir għal kelma uniformi bħal ma tintuża hawn Malta u hija kienet ġiet mitluba mill-istess skola liema tip ta' ħwejjeg għandhom jinxtraw. Hi kienet nefqet madwar elfejn u erba' mitt ewro fi ħwejjeg għat-tifel minħabba li kienu talbu il-mod tal-ħwejjeg li għandhom jinġiebu għat-tifel. Meta ġiet mistoqsija x'kienet ir-raġuni għala kienet uriet dawn l-irċevuta xhur wara li kienu inxtraw l-oġġetti hi ma kienitx tiftakar. Hi ma kienitx bagħtet il-lista tal-ispejjeż iżda dejjem kienet tikkomunika tramite l-avukat tagħha. Meta ġiet mistoqsija dwar spejjez partikolari speċjalment fuq ilbies li sar fi żmien tal-gradwazzjoni tat-tifel ta' qabel mar ġewwa l-Ingilterra, hija qalet li kienet qegħda tipprepara x'tixtri l-ħwejjeg għal ġewwa l-kulleġġ. Waqt li spiża oħra li tinsab f'dok H hija dwar bagalja hi ma kienitx taf x'tirrispondi dwar bagalja. Illi rigward dok L u cioè entertainemnt accounts li dan skont hi kien għal użu

ġewwa l-kulleġġ. Waqt għal dak li hemm f'dok J ma kienitx taf ir-raġuni tagħha. Rigward it-tablet din kienet talba mill-istess kulleġġ. L-istess għad-dok I li ma kienitx taf għal liema raġuni. Rigward dok U, it-tifel kellu jattendi għal dan il-privat minħabba problemi li għandu u l-missier kien jaf.

Jean Galea Souchet xehed permezz ta' affidavit fejn qal li huwa kien issepara minn ma' Daniel Calamatta fis-sena 2016 u minn dan iż-żwieġ huwa kellu żewġt itfal. Huwa qal li l-ewwel darba li kien ra l-irċevuta tal-ispejjeż kien meta infetħet din il-kawża u dan minħabba l-fatt li ma hemmx komunikazzjoni bejniethom jekk mhux tramite l-avukati tagħhom. Hija dejjem qabdet u ħadet deċiżjonijiet waħedha u wara biss kienet tinfurmah bl-affarijiet li tkun għamlet u dan kontra għal dak li hemm fil-kuntratt. L-attriċi kienet dejjem trid tgħix hajja lussuza anki matul iż-żwieġ u issa wara s-separazzjoni għada tippretendi li tagħmel l-istess u li l-konvenut għandu jagħmel tajjeb. Mis-somma pretiża hemm il-miżati tal-iskola fejn huwa dejjem ħallas dak li kien dovut. Illi mis-somma hekk mitluba jibqa' biss 2169.27 ewro. Illi huwa għamel referenza għal kuntratt ta' separazzjoni fejn skont klawsola 15(iii) l-ispejjeż kellhom jinqasmu nofs bin-nofs għal kotba tal-iskola, uniformi u lezzjonijiet privati. Waqt li fl-istess klawsola 15(vi) tal-kuntratt jispeċifika li f'każ ta' edukazzjoni barra minn Malta, kemm l-ispejjeż li trid tħallas il-mara bis. Ir-raġel għandu jħallas il-manteniment u kontribuzzjonijiet oħra.

Illi skont hu, huwa ħlas dak li kien hemm f'dok C, waqt għal dawk li hemm f'dok D sa K huwa obbligu tal-mara li tħallas u dan minħabba li fejn mar jistudja it-tifel ma kienx hemm bżonn ta' uniformi. Illi skont il-konvenut huwa qatt ma kien jaf x'kienu dawn l-ispejjeż għax qatt ma qaltlu bihom. Illi huwa spjega li minn dawn l-oġġetti kollha huma a karigu tal-mara u mhux tiegħu u waħda mir-raġunijiet hija li casual clothing mhumiex uniformi. L-istess għal dak li huma fid-Dok J li jagħmel referenza għal weekend attire u wkoll mhux uniformi. Waqt li lest iħallas għal hoodie tal-iskola. L-istess jingħad għad dok L dwar spejjez ta' divertiment li mhux dovuti. Għar-rigward ix-xiri tal-IPAD kellu oġġezzjoni għaliha u dan għal fatt li qatt ma ġie konsultat fuqha u lanqas m'għandu obbligu. Waqt li dok N sa Dok T m'għandux oġġezzjoni għalihom. Waqt li għal-lezzjonijiet tal-privat skont hu ma kienx jaf bihom għal dak li hemm f'dok U. Huwa lanqas biss kien jaf fejn kien imur għal privat it-tifel. L-istess għal dak li hemm f'dok V fejn qal li ma hemmx firem fih. Kompla jgħid li anki fejn jidħol spejjez tal-ivvjaġġar hu m'għandux iħallas. Huwa kompla jħallas il-manteniment tat-tifel anki kontra għal dak li hemm fil-klawsola 14 tal-istess kuntratt. Illi in kontro-eżami huwa qal li ma kien għamel xejn biex

iwaqqaf it-tifel milli jmur barra minn Malta jistudja. Qabel is-separazzjoni kien jaf li qiegħed imur għal privat fejn spjega li jekk kien ikun infurmat jaqbel li jħallas.

Ikkunsidrat

Fatti li taw lok ghall-vertenza

Dan il-każ jirrigwarda talba għal ħlas lura ta' spejjez li skont l-attriċi huma dovuti mill-konvenut. Illi matul il-mori ta' dawn il-proċeduri parti minn din is-somma giet imħallsa mill-istess konvenut fejn giet ridotta ghas-somma ta' 2169.27 ewro. Illi l-istess konvenut żamm ferm li minn dak mitlub ma kienx kollu dovut u għalhekk m'għandux iħallas dak kollu li hija qegħda titlob.

Ikkunsidrat

Illi din il-Qorti tagħmel referenza għal dak li jgħid l-Artikolu 559 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta fejn il-partijiet għandhom iressqu l-aħjar prova. Illi għalhekk huwa mistenni li kull parti tressaq dik il-prova neċessarja sabiex il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi fuq il-każ u fin-nuqqas ta' impossibilita' li jkun hemm dik il-prova, il-Qorti tista' tħares lejn provi sekondarji. Illi għalhekk huwa neċessarju li tinġieb l-aħjar prova sabiex jiġu stabbiliti l-fatti. Illi l-Qorti tagħmel referenza għal każ deċiż fl-ismijiet **Martina Farrugia et. v. Carmel Farrugia** (Rik. 27/14/1, 26/05/2017), fejn il-Qorti qalet hekk:

> *"illi l-Ewwel Qorti injorat kompletament in-norma legali li għandha tinġieb l-aħjar prova, in kwantu kellu jirriżultalha li l-atturi naqsu milli jressqu l-aħjar prova illi huma kienu verament qeghdin jattendu kors universitarju full time."* Skond l-intimat, *"l-atturi setgħu ressqu rappreżentant tal-Università ta' Malta sabiex jikkonferma li l-aħwa Farrugia kienu għadhom isegwu kors universitarju qabel ma għalqu t-tlieta u għoxrin sena... Kienu l-atturi li kellhom l-oneru tal-prova tal-fatt sostnut minnhom, u huma ma tellgħu ebda prova oħra sabiex jikkoroboraw id-dokumenti preżentati minnhom."* Il-Qorti tal-Appell (Superjuri) ċaħdet dan l-aggravju u qalet hekk:
>
> *"Il-Qorti tirrileva illi għalkemm ebda wieħed mid-dokumenti ma huwa ġuramentat, jibqa' l-fatt li hemm ix-xhieda mhux kontradetta tal-atturi aħwa*

Farrugia illi fiha bil-ġurament tagħhom jikkonfermaw illi huma baqgħu studenti full time wara li għalqu t-18-il sena u indikaw adirittura l-ammont li jippercepixxu fi stipendju ta' kull xahar. Id-dokumenti minnhom ipprezentati jikkonfortaw din ix-xhieda, u għalhekk fil-fehma ta' din il-Qorti l-ewwel Qorti kellha provi suffiċjenti sabiex fuq bażi ta' probabbilita` u verosimiljanza tasal għal konklużjoni li waslet għaliha u din il-Qorti ma tikkonsidrax li jeżistu ċ-ċirkostanzi stabbiliti fil-ġurisprudenza sabiex tiddisturba l-apprezzament tal-provi magħmul mill- ewwel Qorti fir-rigward...Il-konklużjoni premessa ssib ukoll konfort fil-fatt li mill-atti jirrizulta li, minkejja diversi differimenti mogħtija lill-konvenut mill-ewwel Qorti sabiex dan iressaq il-provi tiegħu jew jikkontroezamina x-xhieda tal-atturi dan baqa' passiv u ma ressaq ebda prova diretta biex tikkontrasta l-provi tal-atturi, u dan minkejja li fl-udjenza tas-16 ta' April 2015 l-kawża kienet giet differita 'ghall-ahhar darba għal-provi tal-konvenut u jekk jibqa' ma isir xejn il-Qorti ser tgħaddi ghas-sentenza fuq il-provi li għandha.' Għaldaqstant dan l-aggravju mhuwiex ġustifikat u qed jiġi miċħud"

Illi wkoll fil-każ **Simone Eve Collette Sammut et. v. Adam Sammut et.** (Rik. 1047/2014/1, 17/03/2021) fejn l-appellanti ikkontestaw numru ta' dokumenti li kienu ġew esebieti:

"l-prinċipju ewlieni li jirregola l-piż probatorju jibqa' dejjem li min jallega jrid jipprova, jiġifieri onus probandi incumbit ei qui dicit non ei qui negat. Huwa obbligu ta' min iressaq kawża quddiem il-Qorti sabiex jesebixxi d-dokumenti kollha relevanti għall-każ tiegħu. Inoltre l-Artikolu 559 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, jipprovdi li għandha tinġieb quddiem il-Qorti l-aħjar prova, obbligu tal-partijiet fil-kawża. ..."

Illi f'dan il-każ l-attriċi esebiet diversi riċevuti li skont hi huma spejjez li għandu jħallas skont il-kuntratt ta' separazzjoni mill-konvenut. Dawn l-ispejjeż huma skont hi dovuti minħabba l-edukazzjoni tat-tifel. Illi kif diġà ingħad, is-somma reklamata giet ridotta u min-naħa l-oħra l-istess konvenut wera li kien lest iħallas għal dawk li skont hu kienu dovuti meta huwa ta x-xhieda tiegħu. Illi fil-fatt huwa għamel referenza għal dok K u minn Dok N sa dok T fejn huwa kien lest iħallas fejn l-ammont kien jammonta għal 518.01 ewro.

Illi min-naħa l-oħra, l-konvenut ikkontesta dak li kien hemm fil-bqija tad-dokumenti esebieti għajr għal dak li hemm f'dok C li ġew imħallsa fil-mori ta' dawn il-proċeduri. Illi huwa ikkontesta dok D sa Dok J, kif ukoll dok L, dok M, dok U u dok V. Illi għandu jingħad li mid-dokumenti esebieti u cioè minn dok D sa dok J huma relatati ma' ħwejjeg li ġew mixtrija għal skop ta' attendenza ġewwa l-kulleġġ fl-Ingilterra. Illi però ħareġ li skont il-kuntratt, il-konvenut kellu jħallas l-uniformijiet ghall-iskola. Illi però dawn il-ħwejjeg huma kollha ta' natura casual. Illi min-naħa tal-attriċi dawn il-ħwejjeg huma uniformi għax kienet mitluba mill-iskola fejn saret referenza għal kelma dress code. Illi din il-Qorti ma taqbilx mal-argument li dawn il-ħwejjeg huma uniformi għaliex l-istess kulleġġ għamel referenza għalihom bħala dress code u mhux uniformi. Illi għalhekk in-nefqa għal dawn il-ħwejjeg ma jinkwadraw f'dak li hemm fil-kuntratt għal dak li jrid iħallas il-konvenut. Illi għalhekk l-irċevuti li jinsabu f'dok D sa dok J kif ukoll dok L mhux dovuti.

Illi għalhekk jibqa' tlett riċevuti u cioè dok U u Dok V li huma ħlas għal lezzjonijiet privati kif ukoll dok M li huwa xiri ta' ipad. Illi dok U juri li hemm ħlas ta' 460 ewro għal privat. Illi l-konvenut prova jagħti x'jifhem li ma kienx jaf bihom u cioè' dawn il-lezzjonijiet. Illi però ħareġ li dawn il-lezzjonijiet tal-privat kienu jingħataw anki fiż-żmien meta kien għadu mhux isseparat. Illi għalhekk dan l-ammont huwa dovut. Illi però ma jistax ma jinghadx l-istess għal dok V fejn ma' hemm spjegazzjoni ta' x'inhuma dawn u għal min. Illi għalhekk fin -nuqqas ta' prova tagħha, din il-Qorti ma tarax li huma dovuti wkoll.

Illi jibqa' jekk dok M u cioè' l-IPAD kellhiex tkun imħallsa mill-stess konvenut. Illi kont il-kuntratt fi klawsola 15(vi)din l-IPAD ma tinkwadrax li għandha tkun parti mill-istess spejjez u għalhekk dan l-ammont mhux dovut.

Illi għalhekk peress illi l-konvenut iddikjara li kien lest iħallas is-somma ta' ħames mija u tmintax-il Ewro u ċenteżmu (€518.01), l-Qorti sejra tiddikjara li dawn huma dovuti minnu, kif ukoll l-ammont ta' erba' mija u sittin Ewro (€460) dikjarati għall-privat kif jidher minn Dok U eżebit.

Decide:

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, taqta' u tiddeċiedi, billi tiddikjara li l-konvenut Jean Galea Souchet għandu jħallas is-somma komplessiva ta' disa' mija tmienja u sebgħin

Ewro u ċenteżmu (€978.01) lill-attrici Daniela Calamatta kif spjegat hawn fuq, bl-imgħaxijiet legali mid-data tal-preżentata tal-kawża sad-data tal-pagament effettiv.

Kull parti tħallas l-ispejjeż tagħha relatati ma' din il-kawża, u l-ispejjeż ta' l-ittra uffiċjali tat-18 ta' Settembru 2017 jibqgħu a karigu ta' l-attriċi Daniela Calamatta l-attriċi.

Dr. Caroline Farrugia Frendo

Magistrat

Deputat Registratur